

РЕШЕНИЕ

№ 414

гр. П., 12.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – П., ПЪРВИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Атанас Кобуров

при участието на секретаря Вера Сухарова
като разгледа докладваното от Атанас Кобуров Гражданско дело № 20231230100402 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 422 ГПК.

Образувано е по искова молба от „С.К.“ ООД, ЕИК: ***, със седалище и адрес на управление гр. С., ул. “С.” № 29, ет.7, със законен представител Н. П. П. - управител, чрез С. Б. К. - юрисконсулт, **срещу** Г. Б. Е., ЕГН: *****, с адрес гр. П., ул. “О.” № 29.

Ищецът твърди, че ответницата е отправила искане за сключване на договор за заем между нея и „С.К.“ООД, което е попълнено собственоръчно от заемателя посредством сайта на заемодателя. Изложено е, че Договор за заем се сключва съобразно законовите разпоредби на Закона за електронна търговия, Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние, Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги. Съобразно установената форма на кандидатстване от заемодателят, заемателят е предоставил своите лични данни, електронна поща, телефон за връзка, параметри на желания заем, едно лице за контакт, както и е посочил желания начин за изплащане на отпусканата заемна сума, като по този начин е обективирал волята си, че желае да сключи договор за паричен заем с ищцовото дружество. Твърди се, че „С.К.“ООД изпраща на посочената от заемателя електронна поща Общи условия, както и предоставя чрез своя сайт проект на договора за заем, съдържащ цялата необходима преддоговорна информация за искания паричен заем и с натискане на бутон „Изпрати“, съгласно Общите условия, заемателят се е съгласил с така предоставените му условия във връзка с договора, което действие се счита за подписване на всяка страница на предоставените по описания начин

документи, съобразно чл. 10 от ЗЕДЕУУ при условията, които са му предоставени. Съгласно чл. 10 от ЗЕДЕУУ електронното изявление е получено с постъпването му в посочената от заемателя информационна система. Сочи се, че заемотателят потвърждава сключването на договора като изпраща на посочения от заемателя електронен адрес договор за паричен заем, заедно с погасителния план към него и Общите условия. Съгласно Общите условия, приети от заемателя, договорът за паричен заем влиза в сила от датата на изпращането му от заемотателя на заемателя и става задължителен и за двете страни. Навежда се, че длъжникът не е изпълнил задълженията си по договора и не е заплатил дължимите суми.

В тази връзка се иска от съда да постанови решение, с което да признае за установено, че Г. Б. Е., ЕГН: *****, дължи на „С.К.“ ООД, ЕИК ***, следните суми: главница: 2800 лв. - дължима и неплатена по договор за паричен заем № ***/26.11.2021 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението до окончателното изпълнение на задължението; възнаградителна лихва: 188,93 лв. - дължима и незаплатена за периода 26.11.2021 г. до 28.02.2022 г.; законна лихва за забава: 266,16 лв. дължимата и неплатена за периода от 01.02.2022 г. до 01.12.2022 г.

Прави се искане за присъждане на сторените разноси в заповедното и исковото производства.

Възразява срещу адвокатското възнаграждение на насрещната страна в заповедното производство като недължимо, в условията на евентуалност - за прекомерност на адвокатския хонорар.

В законоустановения срок е депозиран отговор на исковата молба от процесуалния представител на ответната страна, с който се изразява становище за неоснователност на предявените искове, като оспорва изцяло същите по основание и размер. Оспорва наличието на валидно облигационно правоотношението между ищцовото дружество и ответницата, въз основа на което се претендира сумата за главница, като твърди, че кредиторът не е предоставил на заемателя сумата, предмет на процесния договор за заем. Излагат се твърдения за нищожност на договора за кредит на основание чл. 26 от ЗЗД, поради липса на съгласие, като се оспорва начина на сключване на договора. Твърди се, че процесният договор е нищожен поради нарушение разпоредбите на Закона за потребителските кредити, тъй като липсва подпис от страна на заемателя на всяка страница от общите условия към договора, не е посочен методът на изчисляване на годишния процент на разходите, в последния не е включен като разход неустойката, не е конкретизирано коя част от погасителната вноска кое задължение по кредита погасява, като в тази връзка се твърди, че предвид нищожността на договора, направените от длъжника плащания по него следва да се отнесат към погасяване на главницата.

Оспорват се претендираните суми за договорна и мораторна лихва поради

нищожност на процесния договор в частта, в която са уредени лихвите, поради противоречие с добрите нрави и поради това, че е сключен при неспазване нормите на чл. 11, т. 9 и т. 10 от ЗПК във вр. с чл. 22 ЗПК, с произтичащите от това последици на чл. 23 от ЗПК. Поддържа се становище, че предвидената договорна лихва, като надхвърляща четирикратния размер на законната лихва, води до нееквивалентност на насрещните престации, с което се нарушава принципът на добросъвестността, както и че клаузите от договора, предвиждащи договорна лихва са нищожни и влекат след себе си недействителността на целия договор. С оглед последното обстоятелство се излага, че искът следва да бъде отхвърлен изцяло, в това число и за претендираната главница, която не следва да бъде призната за дължима, тъй като даденото без основание следва да се претендира по друг ред - чрез иск за неоснователно обогатяване. Предвид неоснователността и недоказаността на главното парично задължение по договора, се изразява становище за неоснователност и на акцесорното задължение за мораторна лихва.

Прави възражение за погасяване по давност на част от вземанията, като излага, че тъй като всяка погасителна вноска по кредита е със самостоятелен падеж, то и за всяка тече отделна погасителна давност, която настъпва от датата на падежа за конкретната вноска и е петгодишна за главницата и три годишна за лихвите.

Моли за отхвърляне на исковите претенции, като неоснователни и недоказани. Претендира присъждане на разноски в настоящото исково производство.

В съдебно заседание представител на ищцовото дружество не се явява и последното не се представлява. От процесуалния представител е депозирана молба, с която се навеждат допълнителни съображения за основателността на ищцовите претенции, като се иска от съда уважаване на така предявените искове.

Ответната страна не се явява и не се представлява. В молба становище процесуалният представител на ответницата поддържа изложените в отговора доводи за неоснователност на предявените искове и моли последните да бъдат отхвърлени. Претендира сторените по делото разноски.

По делото са приети писмени доказателства, изслушано е и е прието заключението на вещото лице по назначена съдебно-счетоводна експертиза.

Съдът, като се запозна със събраните по делото доказателства , приема за установено следното от фактическа страна:

От приложеното ч.гр.д. № 2 по описа на РС - П. за 2023 г. се установява, че е издадена заповед № 1 за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК от 03.01.2023 г., по силата на която е разпоредено Г. Б. Е. да заплати на кредитора „С.К.“ ООД сумата от 2800 лв., представляваща главница по Договор за паричен заем № ***, сключен на 26.11.2021 г. между страните; сумата от 188,93 лв. - възнаградителна лихва, дължима за периода от 26.11.2021 г. до 28.02.2022 г.; сумата от 956,09 лв. - договорна

неустойка, за периода от 26.11.2021 г. до 28.02.2022 г.; сумата от 266,16 лв. - законна лихва за забава, за периода от 01.02.2022 г. до 01.12.2022 г.; сумата от 394,50 лв. - неустойка за забава, дължима и неплатена за периода от 27.03.2022 г. /начислена еднократно/ до изплащане на задължението; сумата от 105,00 лв. - разходи за събиране на вземането поради забава в плащането, за периода от 03.01.2022 г. до 01.12.2022 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението /30.12.2022 г./ до окончателното изплащане на сумата, както и сумата от 94,21 лв. - държавна такса и 50,00 лв. - юрисконсултско възнаграждение.

Въз основа на депозирана молба от ищеца /заявител в заповедното производство/, с която оттегля претендираните в заповедното производство вземания за договорна неустойка, неустойка за забава и разходи за събиране на вземането поради забава в плащането, с Определение № 493 от 01.06.2023 г., постановено по настоящото дело, съдът е обезсилил издадената по ч.гр.д. № 2/2023 г. по описа на РС – П. Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК с № 1/03.01.2023 г., в частта за сумите, както следва: сумата от 956,09 /деветстотин петдесет и шест лева и девет стотинки/ лева, представляваща договорна неустойка, за периода от 26.11.2021 г. до 28.02.2022 г., сумата от 394,50 /триста деветдесет и четири лева и петдесет стотинки/ лева, представляваща неустойка за забава, дължима и неплатена за периода от 27.03.2022 г. /начислена еднократно/ до изплащане на задължението и сумата от 105 /сто и пет/ лева, представляваща разходи за събиране на вземането поради забава в плащането, за периода от 03.01.2022 г. до 01.12.2022 г.

По делото е представено заверено копие на Договор за паричен заем „Кредирект“ № ***, сключен на 26.11.2021 г. между страните по делото, по силата на който заемотателят „С.К.“ ООД е отпуснал на заемателя Г. Б. Е. заем в размер на 2 800 (две хиляди и осемстотин) лева. В договора са посочени параметрите на заема: три месечни погасителни вноски, всяка от които в размер на 996,31 лв., с дата на първо плащане - 27.12.2021 г., дата на последно плащане - 28.02.2022 г., фиксиран годишен лихвен процент – 40.05 % и годишен процент на разходите на заема – 47.2 %, с инкорпориран в договора план за погасяване на задълженията. Съгласно т. 5 от договора ГПР на заема не включва възможни разходи, които заемателят може да се наложи да заплати при неизпълнение на договорните си задължения, както и таксите съгласно Тарифата за таксите на заемотателя, публикувана на неговата официална интернет страница. В т. 6.1. от договора е предвидено, че заемателят се задължава в срок от три дни, считано от усвояване на заемната сума, да предостави обезпечение, по начина и реда, и отговарящо на условията на чл. 33, ал. 1 на Общите условия: поръчител или банкова гаранция (поне едно от изброените). При неизпълнение на т. 6.1., заемателят дължи на заемотателя неустойка в размер на 1 157,07 лева, която се начислява автоматично от заемотателя и същата са заплаща разсрочено съгласно включения в договора погасителен план (т. 6.2. от договора).

Представени са и заверени копия на Искане за сключване на договор за кредит от 26.11.2021 г., Стандартен европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителските кредити и Лог файл по договор за паричен заем № ***, обективизиращ по време и авторство извършените действия по кандидатстване и отпускане на процесния паричен заем.

Ведно със заявлението инициирало производството по ч.гр.д. № 2/2023 г. по описа на РС-П., приложено по настоящото дело, са представени Общи условия на „С.К.“ ООД за заеми „Кредирект“, в сила от 08.03.2019 г. и Тарифа за таксите и разходите събирани от „С.К.“ ООД от негови клиенти, във връзка с предоставяните от дружеството заеми „Кредирект“ чрез Интернет.

От заключението на изслушаната и приета по делото съдебно-счетоводна експертиза, се установява, че заемната сума, отпусната на клиента по цитирания договор за заем е в размер на 2 800 (две хиляди и осемстотин) лева, която сума е предоставена на касата на Изипей и получена от ответницата Г. Б. Е. в 11,23 часа на 26.11.2021 г. с инвойс № 1090158. Вещото лице сочи, че по така получения заем не са правени погашения от страна на заемателя съгласно условията по договора, в резултат на което излага заключение, че непогасеният остатък на главницата по договора за заем е в размер на 2 800 (две хиляди и осемстотин) лева, непогасеният остатък на договорната (възнаградителна) лихва по процесния договор е в размер на 188,93 (сто осемдесет и осем лева и деветдесет и три стотинки) лева, непогасеният остатък на мораторната (законната) лихва за забава върху непогасената главница към датата на подаване на исковата молба в съда - 17.03.2023 г., е в размер на 336,13 (триста тридесет и шест лева и тринадесет стотинки) лева, а към датата на изготвяне на съдебно-икономическата експертиза - 17.11.2023 г. същият (непогасеният остатък на мораторната (законната) лихва за забава върху непогасената главница) е в размер на 585,87 (петстотин осемдесет и пет лева и осемдесет и седем стотинки) лева.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема следното от правна страна:

От приложеното по настоящото дело ч.гр.д. № 2/2023 г. по описа на РС-П. се установява, че срещу издадената заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК, в законоустановения срок е постъпило възражение от длъжника по делото, като в рамките на дадения от съда едномесечен срок, са предявени настоящите иски, поради което същите са процесуално допустими, като подадени при наличие на съответните процесуални предпоставки.

От ангажираните от ищеца писмени доказателства се установява по категоричен начин, че между страните е възникнало облигационно правоотношение по силата на договор за паричен заем „Кредирект“ с № 59756, сключен на 26.11.2021 г. между заемотателя „С.К.“ ООД и заемателя Г. Б. Е., съгласно който договор заемотателят е

предоставил на заемателя паричен заем в размер на 2 800 лв., който е следвало да се върне на три равни месечни вноски, с краен падеж на задълженията по договора 28.02.2022 г.

Неоснователни са възраженията на ответната страна, изложени в отговора на исковата молба, че страните не са се намирали във валидни облигационни отношения поради неизпълнение от страна на заемотателя на задълженията да предостави на заемателя заемната сума и общите условия към договора, както и поради липсата на съгласие от страна на заемателя за сключване на процесния договор и неустановено по безспорен начин авторство на подадената електронна заявка.

Ищецът се позовава на сключен между страните договор за предоставяне на паричен заем от разстояние. Легалното определение на този вид договори се съдържа в разпоредбата на чл. 6, ал. 1 от Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние (ЗПФУР), съгласно който договърът за предоставяне на финансови услуги от разстояние е всеки договор, сключен между доставчик и потребител, като част от система на предоставяне на финансови услуги от разстояние, организирана от доставчика, при която от отправянето на предложението до сключването на договора страните използват средства за комуникация от разстояние. Съгласно разпоредбата на чл. 18 ЗПФУР, при договори за предоставяне на финансови услуги от разстояние доставчикът е длъжен да докаже, че е изпълнил задълженията си за предоставяне на информацията на потребителя, както и че е получил съгласието на потребителя за сключване на договора, като за доказване на посочените обстоятелства се прилага разпоредбата на чл. 293, ал. 4 ТЗ, а за електронните изявления – по реда на ЗЕДЕП – сега действащият Закон за електронния документ и електронните удостоверителни услуги (загл. изм. ДВ, бр. 85 от 2017 г.) (ЗЕДЕУУ).

Следователно, за да докаже съгласието на ответника, както и наличието на облигационно отношение между тях, ищецът следва да установи изходящо от потребителя електронно изявление, съдържащо съгласие за получаване на исковата сума срещу задължение за връщането ѝ.

Електронното изявление е словесно изявление, представено в цифрова форма чрез общоприет стандарт за преобразуване, разчитане и представяне на информацията (чл. 2, ал. 1 ЗЕДЕУУ), като електронното изявление се счита за подписано при условията на чл. 13, ал. 1 ЗЕДЕУУ, според който за електронен подпис се счита всяка електронна информация, добавена или логически свързана с електронното изявление за установяване на неговото авторство, като законът въвежда три форми на електронния подпис – обикновен, усъвършенствен и квалифициран. Наред с това, подаването на електронна заявка за отпускане на кредит представлява електронно изявление, записано на предвиден в чл. 3, ал. 1 ЗЕДЕУУ носител с възможност да бъде възпроизведено, т.е. попълнен електронен формуляр за отпускане на кредит, както и

генерираният впоследствие договор, представляват електронни документи.

Съгласно чл. 3, ал. 1 ЗЕДЕУУ, електронен документ е документ по смисъла на чл. 3, т. 35 от Регламент /ЕС/ № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ, L 257/73 от 28 август 2014 г.). От своя страна, електронен документ по смисъла на чл. 3, т. 35 от Регламент /ЕС/ № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. означава всяко съдържание, съхранявано в електронна форма, по-специално текстови или звуков, визуален или аудио-визуален запис. Характер на електронен документ има и сключеният договор за кредит, за който се твърди, че е генериран при спазване на нормативната уредба в областта на електронните документи. В случая ищецът е представил възпроизведен на хартиен носител екземпляр от договора за кредит и общите условия към същия. Ето защо следва да се приеме, че електронно генерираният договор за кредит и общите условия към него, са надлежно подписани с обикновен електронен подпис.

Видно от представеното заверено копие на искане за сключване на договор за кредит, ответницата е предоставила всички изискуеми данни – три имена, ЕГН, номер и дата на издаване на документ за самоличност (лична карта), адрес, телефон, имейл, отправяне на предложение на доставчика, разпространена надлежно по реда на чл. 290 и чл. 291 ТЗ, отправил му е предложение за сключване на договор и такова е последвало в предписаната от закона форма. Следователно, при спазването на изискванията на чл. 18, ал. 1 ЗПФУР и при наличието на предпоставките на чл. 13, ал. 4 ЗЕДЕУУ, следва да се приеме, че представеният по делото електронен документ – договор за паричен заем, възпроизведен на хартиен носител, е саморъчно подписан документ и се ползва с формална доказателствена сила по смисъла на чл. 180 ГПК. Това, от своя страна, безспорно доказва възникването на заемно правоотношение между ищцовото дружество и ответницата.

Тъй като договорът за заем е реален и едностранен, за сключването на процесния такъв индиция и категорично доказаното от ищеца реално плащане от страна на заемодателя на уговорената сума чрез превеждането ѝ на заемателя на каса на трето лице, неучастващо в правоотношенията между страните, а именно Изипей. Последното обстоятелство се доказва по безспорен начин, както от представения от ищеца Лог файл по договор за паричен заем № *** от 26.11.2021 г., обективиращ по време и авторство извършените действия по кандидатстване и отпускане на процесния паричен заем, така и от заключението на вещното лице по назначената и приета по делото съдебно-счетоводна експертиза, неоспорена от страните.

Предвид изложеното, според настоящия решаващ състав безспорно се установява по делото, че между страните е възникнало валидно правоотношение по

договор за паричен заем, по който ответницата е усвоила заетата сума.

Дружеството-ищец е небанкова финансова институция по смисъла на чл. 3 ЗКИ, като дружеството има правото да отпуска кредити със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства. Ответницата пък е физическо лице, което при сключване на договора е действало именно като такова, т.е. страните имат качествата на потребител по смисъла на чл. 9, ал. 3 ЗПК и на кредитор съгласно чл. 9, ал. 4 ЗПК. Сключеният договор по своята правна характеристика и съдържание представлява такъв за потребителски кредит, поради което за неговата валидност и последици важат изискванията на специалния закон – Закон за потребителския кредит /ЗПК/.

Съгласно чл. 22 ЗПК, когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и т. 20 и ал. 2 и чл. 12, ал. 1, т. 7 - 9, договорът за потребителски кредит е недействителен и липсата на всяко едно от тези императивни изисквания води до настъпването на тази недействителност. Същата има характер на изначална недействителност, защото последиците ѝ са изискуеми при самото сключване на договора и когато той бъде обявен за недействителен, заемателят дължи връщане само на чистата стойност на кредита, но не и връщане на лихвата и другите разходи.

В процесния договор за паричен заем е уговорено отпуснат заем в размер на 2 800 лв. и връщане на обща сума в размер на 2 988,93 лв. на три равни месечни вноски с дата на последно плащане 28.02.2022 г. Фиксираният годишен лихвен процент е 40,05 %, годишният процент на разходите – 47,2 %. В самия договор е инкорпориран погасителен план, в който е посочен размера на вноската и падеж за погасяването ѝ, включително при непредставяне на обезпечение по чл. 6.1 от договора, с включена неустойка в размер на 1 157,07 лв., посочен в чл. 6.2 от договора.

Съдът намира, че в случая не е спазено изискването на чл. 11, ал. 1, т. 9 ЗПК, касаещо посочване в договора на условията за прилагане на лихвения процент. Независимо, че лихвеният процент е бил фиксиран за целия срок на договора и е непроменен, в самия договор липсва информация за това как се изчислява (или начинът, по който е формирана) възнаградителната лихва. Няма никакво значение дали лихвеният процент е един и същ или пък е променлив, след като законодателят изисква в договора да са посочени условията (начините) за прилагането му. В конкретния случай това изискване не е изпълнено, което обстоятелство препятства и извършване на проверка при какви условия е приложен и дали отговаря на упоменатия от кредитора фиксиран размер от 40.05 %. Налице е нарушение на цитираната императивна разпоредба (чл. 11, ал. 1, т. 9 ЗПК), което нарушение води до недействителност на договора на основание чл. 22 ЗПК, във връзка с чл. 26, ал. 1, предл. първо от ЗЗД.

На следващо място, съгласно разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 10

ЗПК, договорът за кредит следва да съдържа годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин, т.е. посочване в договора на общата дължима сума. Същото е въведено, за да гарантира, че потребителят ще е наясно по какъв начин се формира неговото задължение. В тази връзка следва да се отбележи, че ГПР представлява вид оскъпяване на кредита, защото тук са включени всички разходи на кредитната институция по отпускане и управление на кредита, както и възнаградителната лихва. Затова е необходимо в ГПР да бъдат описани всички разходи, които трябва да заплати длъжникът, а не същият да бъде поставен в положение да тълкува клаузите на договора и да преценява кои суми точно ще дължи.

В конкретния случай ГПР не отговаря на законовите изисквания, защото е посочено единствено, че той е във фиксиран размер от 47,2 %, а пък лихвата е 40,05 %, като така не става ясно какво представлява разликата между горните проценти и кои разходи покрива. В процесния договор са посочени само абсолютните стойности на ГПР, без ясно разписана методика на формирането му – кои компоненти точно са включени в него и как се формира същият от 47,2 %, посочената годишна фиксирана лихва от 40,05 % е неясно как точно се съдържа и как е изчислена по отношение на общия ГПР. Съдът намира, че потребителят е бил поставен в невъзможност да разбере какъв е реалният процент на оскъпяване на кредита и дали посоченият в договора ГПР съответства на действителните разходи за заемополучателя. Нещо повече, в чл. 5 от договора е посочено, че ГПР на заема не включва възможни разходи, които заемателят може да се наложи да заплати при неизпълнение на договорните си задължения, както и таксите съгласно Тарифата за таксите на заемодателя. Всички тези обстоятелства водят до извода, че процесният договор за паричен заем е недействителен и поради нарушение на разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК.

Паралелно с изложеното, настоящият съдебен състав намира за необходимо да посочи, че клаузата за възнаградителна лихва по процесния договор е нищожна, поради противоречието ѝ с добрите нрави. Според трайно установената съдебна практика на ВКС максималният размер на лихвата /възнаградителна или такава за забава/ следва да е ограничен до трикратния размер на законната лихва при необезпечените кредити и уговорената над този размер лихва противоречи на добрите нрави и същата е нищожна на основание чл. 26, ал. 1, предл. 3 ЗЗД. Уговореният в процесния договор размер на лихвата, над морално приемливия, а именно 40,05 %, обосновава извод за нищожност на клаузата за възнаградителна лихва, тъй като същата надвишава трикратния размер на законната лихва, нарушава принципа на добросъвестността при договарянето, респективно противоречи на добрите нрави.

Предвид изложеното, безспорно се установи по делото, че договорът за паричен заем не отговаря на изискванията на чл. 11 ЗПК, поради което и съгласно разпоредбата на чл. 22 от ЗПК същият е недействителен, а според чл. 23 ЗЗП когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита.

Ето защо, основателен се явява единствено установителният иск за признаване за установена дължимостта на главницата, която се претендира в размер на 2 800,00 (две хиляди и осемстотин) лева, който и следва да бъде уважен, а останалите установителни искове за признаване за установена дължимостта на претендираните възнаградителна лихва и законна лихва за забава, следва да бъдат отхвърлени.

Съдът счита за неоснователни наведените от ответната страна възражения касателно недължимост на главницата при установена недействителност на процесния договор за паричен заем. Изрично в Определение № 50161 от 29.03.2023 г. на ВКС по т.д. № 1070/2022 г., II т.о., ТК, се излагат мотиви, че при установяване на недействителността на договора по смисъла на чл. 23 ЗПК, в производството по чл. 422 ГПК, съдът следва да установи с решението си дължимата сума по приетия за недействителен договор за потребителски кредит, доколкото ЗПК е специален закон по отношение на ЗЗД и в цитираната разпоредба на чл. 23 ЗПК е предвидено задължението на потребителя за връщане на чистата сума по кредита. Ако се приеме, че установяването на дължимостта на чистата сума по получения кредит и осъждането на потребителя за нейното връщане следва да се извърши в отделно производство по предявен иск с правно основание чл. 55 ЗЗД, то би се достигнало до неоснователно обогатяване за потребителя, предвид изискуемостта на вземането по недействителен договор, в частност при нищожен договор за потребителски кредит и позоваване от страна на потребителя на изтекла погасителна давност, което би противоречало на принципа за недопускане на неоснователно обогатяване, в какъвто смисъл е и въвеждането на разпоредбата на чл. 23 в специалния по отношение на ЗЗД ЗПК.

С оглед уважаването на установителния иск за признаване за установена дължимостта единствено на главницата по договора, неоснователно се явява и възражението на ответницата, че част от вземанията са погасени по давност. Видно от процесния договор, първата вноска за погасяване на задълженията по договора касаещи главницата е с падеж 27.12.2021 г., втората е с падеж 26.01.2022 г., а третата и последна вноска е с падеж 28.02.2022 г. По отношение на вземането за главница, към момента на даване ход на устните състезания в настоящото производство, все още не е изтекъл предвиденият в чл. 110 ЗЗД петгодишен давностен срок, след изтичането на който вземането се погасява.

В отговора на исковата молба ответната страна твърди, че предвид нищожността на договора, направените от длъжника плащания по него следва да се отнесат към

погасяване на главницата по процесния договор. В хода на производството по настоящото дело обаче, не са ангажирани каквито и да е доказателства от страна на ответницата, установяващи погасяване на част от задълженията по процесния договор за паричен заем и подкрепящи изложеното твърдение. Извън цитираното изявление, липсва и надлежно сезиране на съда по отношение прихващане на вземането на едната страна срещу задължението на другата.

По разноските:

При този изход на делото, на страните следва да се присъдят разноски съобразно уважената и отхвърлената част от исковите претенции.

Съгласно т. 12 от ТР № 4/2013г. на ОСТГК на ВКС, съдът, който разглежда иска, предявен по реда на чл. 422 ГПК, респ. чл. 415, ал. 4 ГПК, следва да се произнесе за дължимостта на разноските, направени и в заповедното производство, като съобразно изхода на спора, разпреди отговорността за разноските, както в исковото, така и в заповедното производство. Присъдените със заповедта за изпълнение разноски, не се включват в предмета на установителния иск по чл. 422 ГПК, а представляват законна последица от уважаването/отхвърлянето на иска, като съдът, който разглежда иска по чл. 422 ГПК, следва да разпреди отговорността за разноски по издаване на заповедта за изпълнение, като се произнася с осъдителен диспозитив по дължимостта на разноските в заповедното производство.

С оглед изложеното и на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищцовото дружество претендираните разноски в заповедното производство, които съгласно уважената част от исковите възлизат в размер на 124,05 лв., изчислени на основата на: 94,21 лв. – заплатена държавна такса, и 50 лв. – юрисконсултско възнаграждение, определено от заповедния съд, на основание чл. 78, ал. 8 ГПК във вр. с чл. 26, предл. 2 от Наредбата за заплащането на правната помощ. На същото основание ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца и сторените разноски в настоящето производство, които възлизат на сума в размер на 660,45 лв., формирани на базата на: 117,79 лв. – заплатена държавна такса, 450 лв. – претендирано юрисконсултско възнаграждение, и 200 лв. – заплатено възнаграждение за вещо лице.

На основание чл. 78, ал. 3 ГПК, ищецът следва да бъде осъден да заплати разноските за процесуално представителство на ответника. Видно от представения по делото договор за правна помощ, същото е оказано безплатно на ответника, на основание чл. 38 ЗА. Съгласно ал. 2 от тази разпоредба, ако в производството насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение, като съдът определя възнаграждението в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2 и осъжда другата страна да го заплати.

В тази връзка, с оглед изхода на делото, материалния интерес по всеки от

предявените искове, както и направеното от ищцовата страна възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на ответната страна, ищцовото дружество следва да бъде осъдено да заплати на процесуалния представител на ответницата адв. Н. И., адвокатско възнаграждение, изчислено на основание чл. 2, ал. 5 във вр. с чл. 7, ал. 2, т. 1 (за лихвите) и т. 2 (за главницата) от Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения, чийто размер, пропорционално на отхвърлената част от исковите претенции, възлиза на 192,94 лв., във връзка с оказаната безплатна правна помощ в настоящето исково производство.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА за установено, на основание чл. 422 ГПК, че ответникът Г. Б. Е., ЕГН: *****, с адрес гр. П., ул. "О." № 29, **дължи** на „С.К.“ ООД, ЕИК: ***, със седалище и адрес на управление гр. С., ул. "С." № 29, ет.7, със законен представител Н. П. П. – управител, **сумата от 2 800** (две хиляди и осемстотин) лева, представляваща главница, дължима по Договор за паричен заем Кредирект № ***, сключен на 26.11.2021 г. между „С.К.“ ООД, ЕИК: *** и Г. Б. Е., ЕГН: *****, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК в съда – 30.12.2022 г. до окончателното ѝ изплащане, за която сума е издадена Заповед № 1 за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК на 03.01.2023 г. по ч. гр. дело № 2 по описа на РС-П. за 2023 г.

ОТХВЪРЛЯ исковете на „С.К.“ ООД, ЕИК: ***, със седалище и адрес на управление гр. С., ул. "С." № 29, ет.7, със законен представител Н. П. П. – управител, предявени срещу Г. Б. Е., ЕГН: *****, с адрес гр. П., ул. "О." № 29, с които се иска да бъде признато за установено, на основание чл. 422 ГПК, че Г. Б. Е., ЕГН: *****, дължи на „С.К.“ ООД, ЕИК: ***, възнаградителна лихва в размер на 188,93 лв. - дължима и незаплатена за периода 26.11.2021 г. до 28.02.2022 г. по Договор за паричен заем Кредирект № ***, сключен на 26.11.2021 г. между „С.К.“ ООД, ЕИК: *** и Г. Б. Е., ЕГН: *****, и законна лихва за забава в размер на 266,16 лв., дължима и неплатена за периода от 01.02.2022 г. до 01.12.2022 г. по Договор за паричен заем Кредирект № ***, сключен на 26.11.2021 г. между „С.К.“ ООД, ЕИК: *** и Г. Б. Е., ЕГН: *****.

ОСЪЖДА Г. Б. Е., ЕГН: *****, с адрес гр. П., ул. "О." № 29, **да заплати** на „С.К.“ ООД, ЕИК: ***, със седалище и адрес на управление гр. С., ул. "С." № 29, ет.7, със законен представител Н. П. П. – управител, сумата от 124,05 (сто двадесет и четири лева и пет стотинки) лева, представляваща сторени разноски в заповедното производство по ч.гр.д.№ 2/2023 г. по описа на РС-П., съгласно уважената част от исковете.

ОСЪЖДА Г. Б. Е., ЕГН: *****, с адрес гр. П., ул. "О." № 29, **да заплати** на „С.К.“ ООД, ЕИК: ***, със седалище и адрес на управление гр. С., ул. "С." № 29, ет.7, със законен представител Н. П. П. – управител, сумата от 660,45 (шестстотин и шестдесет лева и четиридесет и пет стотинки/ лева, представляваща сторени разноси в настоящето производство, съгласно уважената част от исковете.

На основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата, ОСЪЖДА „С.К.“ ООД, ЕИК: ***, със седалище и адрес на управление гр. С., ул. "С." № 29, ет.7, със законен представител Н. П. П. – управител, **ДА ЗАПЛАТИ** на адв. Н. И. И., ЕГН: *****, с адрес на упражняване на дейността гр. С., п.к. 1463, ул. „Г.“ № 31, ет.1, процесуален представител на ответника, **сумата от 192,94** (сто деветдесет и два лева и деветдесет и четири стотинки) лева, адвокатско възнаграждение за осъществено процесуално представителство в настоящето исково производство.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд Благоевград, в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – П.: _____